

Гендерне питання в діяльності поліції

Радіонова М.В., курсант 112 навчальної групи ННІ №1 НАВС

Науковий керівник: доцент кафедри філософії права та юридичної логіки **Носенко О.В.**

Впровадження гендерної рівності на засадах принципу рівних прав і рівних можливостей жінок та чоловіків є одним із головних пріоритетів демократичних перетворень в Україні. Але, незважаючи на таку спрямованість державної гендерної політики, в українському суспільстві дотепер спостерігаються диспропорції у соціальних позиціях чоловіків і жінок, які є найбільш вираженими у професійній сфері, зокрема у силових структурах, що традиційно вважаються суто «чоловічими».

Актуальність теми обумовлюється тим, що на сучасному етапі розвитку й реформування правоохоронної системи України спостерігається тенденція до збільшення кількості жінок-працівників поліції. Проте, попри численну представленість, жінки дотепер залишаються малоінтегрованими в діяльність «чоловічої» організації, а стереотип «меншовартості жінки», що ґрунтується на упевненості в тому, що жінкам взагалі не місце в силових структурах через відсутність відповідних якостей, умінь і навичок, необхідних для роботи в специфічних умовах, дотепер лишається латентно укоріненим у системі психологічного, організаційного й нормативно-правового забезпечення діяльності Національної поліції України.

Гендер – це соціальна особливість статі людини на відміну від біологічної статі. Це соціально-рольовий статус, що визначає соціальні можливості людини – чоловіка і жінки в усіх сферах життєдіяльності. Сучасні гендерні дослідження головну увагу зосереджують на механізмах відтворення гендерної рівності, на стосунках жінок і чоловіків у суспільстві. Гендерну систему слід розглядати не лише як ідеї та інститути, але й як поведінку індивідів й усі види комунікативної інтеракції, сукупність соціальних ролей, приписуваних індивідові. Гендерна рівність передбачає суспільство, в якому і жінки, і чоловіки володіють рівними можливостями, правами та обов'язками в усіх сферах життя. Рівність між жінками та чоловіками – це коли представники обох статей можуть на рівних мати доступ до освіти і охорони здоров'я, управління і влади, мають рівні можливості досягти фінансової незалежності, працюючи на когось або керуючи власним бізнесом, реалізації своїх особистісних та професійних потреб та інтересів. Критичним аспектом у досягненні гендерної рівності є наділення жінок повноваженнями і більш широкими можливостями в різних сферах розвитку суспільства, а також залучення чоловіків до процесу досягнення гендерної рівності.

Жінки почали працювати в поліції трохи більше ніж сто років тому. За цей час «поліціантки» проявили себе як кваліфіковані співробітниці, які не гірше за чоловіків захищають правопорядок. Імплементация принципу гендерного паритету в Національній поліції України не є даниною моді чи вимушеною поступкою євроінтеграції. За досвідом європейських країн, де жінки становлять 25–40 % персоналу, служба жінки в поліції має позитивний потенціал і є результативною: вона сприяє підвищенню якості добору персоналу, покращує соціально-психологічний клімат у колективі, підвищує ефективність діяльності підрозділів і якість ухвалення управлінських рішень, а також довіру до поліції в очах громадськості. Зокрема, жінки демонструють більш високий рівень виконавчої дисципліни й більш низький рівень агресивності, вони є більш комунікабельними під час врегулювання сімейних конфліктів, також робота жінок-поліцейських є незамінна в роботі з жертвами насильницьких дій та підлітками-правопорушниками.

Але й сьогодні, в 21-му сторіччі, жінки в правоохоронних органах досі стикаються із дискримінацією. За міжнародними даними, жінки складають до 15% співробітників правоохоронних органів. Більшість жінок-поліцейських виконують паперову роботу та не займають керівних посад.

Концепція і практичне застосування гендерної рівності є центральними поняттями сталого розвитку суспільства. Поступ жінок та досягнення рівності між жінками та чоловіками є основою людських прав та умовами для досягнення соціальної справедливості, Гендерна рівність посідає важливе місце у забезпеченні розвитку здорового суспільства та знаходиться в центрі економічного та соціального прогресу.